

Istungidokument

**B9-0437/2023 }
B9-0439/2023 }
B9-0440/2023 }
B9-0441/2023 }
B9-0446/2023 } RC1**

18.10.2023

RESOLUTSIOONI ÜHISETTEPANEK

vastavalt kodukorra artikli 132 lõigetele 2 ja 4,

millega asendatakse järgmised resolutsiooni ettepanekud:

B9-0437/2023 (S&D)

B9-0439/2023 (Renew)

B9-0440/2023 (Verts/ALE)

B9-0441/2023 (ECR)

B9-0446/2023 (PPE)

Serbia ja Kosovo vahelises dialoogis hiljuti kujunenud seisu kohta, sealhulgas olukorra kohta Kosovo põhjapoolsetes haldusüksustes (2023/2880(RSP))

Michael Gahler, Lukas Mandl, Vladimír Bilčík, Željana Zovko, Rasa Juknevičienė, Andrey Kovatchev, Franc Bogovič
fraktsiooni PPE nimel

Pedro Marques, Tonino Picula
fraktsiooni S&D nimel

Klemen Grošelj, Petras Auštrevičius, Dita Charanzová, Katalin Cseh, Ilhan Kyuchyuk, Nathalie Loiseau, Javier Nart, Dragoș Pîslaru, Hilde

RC\1288510ET.docx

PE754.340v01-00 }

PE754.342v01-00 }

PE754.336v01-00 }

PE754.337v01-00 }

PE754.347v01-00 } RC1

Vautmans

fraktsiooni Renew nimel

Viola von Cramon-Taubadel

fraktsiooni Verts/ALE nimel

Anna Fotyga, Angel Dzhambazki, Ryszard Czarnecki, Assita Kanko,

Elżbieta Kruk, Anna Zalewska, Witold Jan Waszczykowski, Bogdan

Rzońca, Elżbieta Rafalska, Adam Bielan

fraktsiooni ECR nimel

Fabio Massimo Castaldo

Euroopa Parlamendi resolutsioon Serbia ja Kosovo vahelises dialoogis hiljuti kujunenud seisuga koht, sealhulgas olukorra kohta Kosovo põhjapoolsetes haldusüksustes (2023/2880(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Serbia ja Kosovo kohta, eelkõige 10. mai 2023. aasta resolutsiooni komisjoni Serbiat käsitleva 2022. aasta aruande kohta¹ ja 10. mai 2023. aasta resolutsiooni komisjoni Kosovot käsitleva 2022. aasta aruande kohta²,
- võttes arvesse ELi varasemaid avaldusi Serbia ja Kosovo kohta, eelkõige Euroopa Ülemkogu 9. veebruari 2023. aasta järeldusi ELi vahendatud Belgradi ja Priština dialoogi kohta,
- võttes arvesse Serbia poolt 19. detsembril 2009. aastal esitatud ELi liikmeks saamise avaldust,
- võttes arvesse Kosovo poolt 14. detsembril 2022. aastal esitatud ELi liikmeks astumise avaldust,
- võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu 10. juuni 1999. aasta resolutsiooni 1244,
- võttes arvesse 19. aprilli 2013. aasta esimest lepingut põhimõtete kohta, millega reguleeritakse suhete normaliseerimist Serbia ja Kosovo valitsuste vahel (Brüsseli leping), ja 25. augusti 2015. aasta lepinguid ning käimasolevat ELi vahendatud dialoogi suhete normaliseerimiseks,
- võttes arvesse 27. augustil 2022. aastal Serbia ja Kosovo valitsuste vahel sõlmitud vaba liikumise lepingut, 23. novembri 2022. aasta lepingut numbrimärkide kohta ning 21. juuni 2022. aasta energialepingute rakendamise tegevuskava ELi vahendatud dialoogis,
- võttes arvesse 27. veebruari 2023. aasta Brüsseli lepingut ja 18. märtsi 2023. aasta Ohridi raamlepingut, mis käsitleb Kosovo ja Serbia vaheliste suhete normaliseerimise suunas liikumist, ning selle rakenduslisa,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi kaasvahendusel toimuvat parlamentaarset dialoogi protsessi Serbias,
- võttes arvesse ELi 28. septembril 2023. aastal Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni Alalises Nõukogus nr 1444 tehtud avaldust Kosovo põhjapoolsetes haldusüksustes hiljuti kujunenud olukorra kohta,

¹ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2023)0192.

² Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2023)0193.

- võttes arvesse kodukorra artikli 132 lõikeid 2 ja 4,
- A. arvestades, et viimase aasta jooksul on Põhja-Kosovos toimunud mitmeid vahejuhtumeid, sealhulgas teede blokeerimine, valimiste boikotid, rünnakud munitsipaalhoonete vastu ning vägivaldsed rünnakud politseiametnike ja NATO sõdurite vastu; arvestades, et alates 2022. aasta juulist on äärmusrühmitused, millel on sidemed Serbia valitsuse liikmetega, õhutanud Kosovo põhjaosas pingeid, ehitades barrikaade ja osaledes Kosovo ametivõimude vastu suunatud vägivaldas reaktioonina auto numbrimärke käsitlevale otsusele; arvestades, et 2022. aasta novembris lahkusid Kosovo serblased Kosovo põhjaosas asuvatest Kosovo institutsioonidest;
- B. arvestades, et esimene leping põhimõtete kohta, millega reguleeritakse suhete normaliseerimist Serbia ja Kosovo valitsuste vahel, sõlmiti 19. aprillil 2013. aastal ning sellele järgnesid muudki lepingud, viimati 18. märtsi 2023. aasta suhete normaliseerimisele suunatud leping, millele Serbia president Vučić aga keeldus alla kirjutamast; arvestades, et ELi vahendatud dialoog suhete normaliseerimiseks on kestnud alates 2011. aastast; arvestades, et viimasest rakenduslisast on käsitletud ainult kolme elementi: kadunud isikuid käsitlev deklaratsioon, liidu/ühenduse statuudi esitamine juhtrühma poolt ja ühise seirekomitee väljakuulutamine;
- C. arvestades, et 23. aprillil 2023 korraldas Kosovo neljas riigi põhjaosas asuvas serblaste enamusega omavalitsusüksuses kohalikud järelevalimised; arvestades, et peamine etniliste serblaste erakond Srpska Lista, millel on tihedad sidemed president Vučići ja Serbia Progressiivse Parteiga (SNS), boikoteeris valimisi aktiivselt; arvestades, et sellise boikoteerimise tulemusena oli valimisaktiivsus vaid ligikaudu 3 %; arvestades, et valimised toimusid kooskõlas Kosovo õigusraamistikuga, kuid nende tulemusi ei saa pidada representatiivseks;
- D. arvestades, et 26. mail 2023 eskortis Kosovo eripolitsei vastvalitud linnapäid, et nad saaksid omavalitsuse hoonetesse siseneda; arvestades, et 26. mail 2023 toimusid Kosovo põhjaosas meelevaldajate ja Kosovo politsei vägivaldsed kokkupõrked; arvestades, et ajavahemikul 29.–31. mai 2023 ründasid vägivaldsed agitaatorid jõhkralt NATO juhitud Kosovo rahuvalvejõudude (KFOR) ametnikke, Kosovo politseiametnikke ja ajakirjanikke; arvestades, et pärast neid sündmusi suurendas KFOR oma sealset kohalolekut;
- E. arvestades, et 1. juunil 2023 palus komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Josep Borrell Kosovot viia politsei erijõud riigi põhjaosas asuvatest asulatest välja, korraldada uued kohalikud valimised, tagades samal ajal Kosovo serblaste osalemise, ning alustada tööd serblaste enamusega kohalike omavalitsuste liidu/ühenduse (ASM) kaasamiseks ELi vahendatud dialoogi; arvestades, et komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Borrell hoiatas, et kui seda ei tehta, mõjutaks see tõsiselt ELi suhteid Kosovoga;
- F. arvestades, et 14. juunil 2023 röövisid Serbia erijõud Põhja-Kosovo ja Serbia vahelisel piirilal vägivaldselt kolm Kosovo piiripolitsei ametnikku; arvestades, et Kosovo ja Serbia ametnikud esitasid inimröövi toimumiskoha kohta erinevaid andmeid, süüdistades üksteist piiri ebaseaduslikus ületamises; arvestades, et Serbia vabastas

hiljem need politseiametnikud;

- G. arvestades, et komisjon kehtestas alates 1. juulist 2023 Kosovo suhtes negatiivsed meetmed; arvestades, et EL ei ole Serbia suhtes sarnaseid meetmeid kehtestanud;
- H. arvestades, et pärast 14. septembril toimunud Belgradi ja Priština dialoogi kõrgetasemelist kohtumist väljendas EL muret selle pärast, et osalised ei ole täitnud Ohridi lepingu ja selle rakenduslisaga võetud kohustusi;
- I. arvestades, et 24. septembril 2023. aastal pani raskelt relvastatud etnilistest serblastest koosnev paramilitaarjõu rühmitus Kosovo põhjaosas toime terrorirünnaku, mille käigus hukkus üks Kosovo politseiametnik ja kolm ründajat; arvestades, et terroristid barrikadeerisid end Banjska kloostri, hoolimata sellest, et seal viibis parajasti ka Serbiast pärit palverändajate rühm; arvestades, et kui Kosovo politsei olukorra üle kontrolli saavutas, vahistasid nad mõned tulistajad ning konfiskeerisid suures koguses relvi, lõhkeaineid ja laskemoona;
- J. arvestades, et rahvustevahelised rünnakud on Kosovos sagedased, näiteks 2023. aasta õigeusu jõuluõhtul toimunud rünnak kahe noore Kosovo serblase vastu;
- K. arvestades, et 24. septembri 2023. aasta vahejuhtumi ajal surma saanud serblaste seas tuvastasid Kosovo ametivõimud Bojan Mijailovići, kellel on seosed Serbia luurejuhi Aleksandar Vuliniga; arvestades, et Serbia pidas ametlikult leinapäeva, sest riik tühistas spordiüritused ja langetas lipud poolde masti, ja Serbia kaitseminister Miloš Vučević nimetas Kosovos tapetud serblastest relvastatud võitlejaid märtriteks;
- L. arvestades, et Kosovo valitsus süüdistas Serbiat rünnaku korraldamises ja väitis hiljem, et selle eesmärk oli annekteerida serblaste poolt asustatud Kosovo põhjaosa; arvestades, et nad esitasid tõendeid rühmituse seotuse kohta Serbiaga;
- M. arvestades, et Srpska Lista aseesimees Milan Radoičić võttis rünnaku korraldamise eest vastutuse, eitades Serbia valitsuse osalemist; arvestades, et ta peeti Serbias kinni, kuid vabastati vahi alt ja talle ei ole veel süüdistust esitatud; arvestades, et 2021. aastal lisati Radoičić Ameerika Ühendriikide rahandusministeeriumi välisvarade kontrolli ameti sanktsioneeritavate isikute nimekirja (Specially Designated Nationals and Blocked Persons List), mis hõlmab korrupsiooni ja inimõiguste raskete rikkumiste eest vastutavaid isikuid; arvestades, et 2022. aastal kehtestati Radoičići suhtes sanktsioonid ka Ühendkuningriigi ülemaailmsete korrupsioonivastaste sanktsioonide määruste alusel;
- N. arvestades, et Serbia ametivõimud on eitanud igasugust osalust selles rünnakus;
- O. arvestades, et 24. septembri 2023. aasta rünnakule eelnenud nädalatel ja kuudel paigutati Serbia politsei-, eripolitsei- ja sõjaväeüksused Serbia ja Kosovo piirile lähemale, mis teravdas juba niigi pingelist olukorda veelgi; arvestades, et 29. septembril 2023. aastal nõudsid EL, USA administratsioon ja Saksamaa valitsus tungivalt, et Serbia viiks oma väed Kosovoga piirnevatelt aladelt ära; arvestades, et Serbia viis hiljem osa oma vägedest sealt välja; arvestades, et need vahejuhtumid on süvendanud

piirkonnas ebastabiilsust ning õnestanud Serbia ja Kosovo vahelist dialoogi;

- P. arvestades, et Srpska Lista teatas 13. oktoobril 2023 avalikult, et osaleb tingimusteta kohalikel valimistel Kosovo põhjaosas;
- Q. arvestades, et Kosovo politsei on riigis esimene julgeolekuküsimustele reageerija, teiseks reageerijaks on Euroopa Liidu õigusriigimissiooni (EULEX) Kosovos moodustatud politseiüksus ja kolmandaks KFOR;
- R. arvestades, et vaatamata ELi poolt viimastel kuudel tehtud vahenduspüüdlustele ei ole Serbia ja Kosovo suutnud teha edusamme oma suhete normaliseerimise suunas;
- S. arvestades Serbia jätkuvalt lähedast suhet ja partnerlust Venemaa ja Hiinaga, mis tõstatab küsimusi Serbia strateegilise suuna kohta ning takistab riigi majanduslikku ja poliitilist arengut; arvestades, et Venemaa kasutab oma mõjuvõimu Serbias, et destabiliseerida ja ähvardada suveräänseid naaberriike, sealhulgas Kosovot, ning sekkuda nende siseasjadesse; arvestades, et Serbiast on saanud Venemaa ettevõtjatele turvaline koht; arvestades, et sotsiaalmeediaplattformidest on saanud vahendid demokraatiavastaste poliitiliste liikumiste edendamiseks Lääne-Balkanil;
1. mõistab kõige karmimalt hukka Kosovo põhjaosas Banjskas/Banjškēs hästi korraldatud Serbia paramilitaarjõudude poolt 24. septembril 2023 toime pandud hirmsa ja argpüksliku terrorirünnaku Kosovo politseinike vastu, mille tagajärjel mõrvati Kosovo politseinik Afrim Bunjaku ja sai vigastada veel kaks Kosovo politseinikku; kutsub kõiki neid ELi liikmesriike, kes ei ole seda rünnakut veel hukka mõistnud, üles seda tegema; peab inimkaotusi väga kahetsusväärseks ja avaldab kaastunnet Afrim Bunjaku perekonnale, kolleegidele ja lähedastele; tunnustab Kosovo politsei koostööd rahvusvaheliste partnerite, EULEXi ja KFORiga sellele rünnakule reageerimisel;
 2. nõuab tungivalt, et kõik osalised töotaksid selle nimel, et olukorda Kosovo põhjaosas leevendada ja hoiduda mis tahes retoorikast või tegevusest, mis pingeid veelgi suurendaks; nõuab, et tehtaks kindlaks kõik rünnakuga seotud asjaolud, ning jälgib tähelepanelikult Kosovo ametivõimude käimasolevaid uurimisi; kutsub ELi üles toetama Kosovo ametivõimude tehtavat uurimist, sealhulgas EULEXi abiga; rõhutab, et selle hukkamõistetava rünnaku toimepanijad tuleb viivitamata vastutusele võtta ja kohtu alla anda; kutsub Kosovo ametivõime üles avaldama selle juhtumi kohta kõik tõendid; kutsub Kosovo rahvusvahelisi institutsioone, sealhulgas EULEXi, üles neid tõendeid hindama; nõuab tungivalt, et Serbia teeks uurimistes täielikku koostööd ja annaks rünnaku eest vastutavad ja praegu Serbias elavad isikud seaduse alusel kohtu alla, muu hulgas annaks nad välja Kosovole;
 3. rõhutab, et see operatsioon on märk olulisest sõjalise kohaloleku suurendamisest ja kujutab endast olukorra tõsist eskaleerimist, mis on ebaseaduslik ja vastuolus ELi korduvate nõudmistega leevendada pingeid Kosovo põhjaosas; kutsub Serbiat üles hoiduma igasugusest olukorra edasisest eskaleerimisest, mis kahjustab Kosovo Vabariigi põhiseaduslikku korda, ja hoidma ära relvade igasugust piirülest salakaubavedu; nõuab sellega seoses tungivalt, et Kosovo ametivõimud töotaksid avatud kaubanduse nimel, mis hõlmab kõiki tsiviiltarbekaupu ja -teenuseid;

4. kutsub komisjoni ja nõukogu üles võtma Serbia valitsuse vastu meetmeid, kui uurimise käigus selgub, et Serbia riik osales otseselt Banjska terrorirünnakus või Põhja-Kosovos 2023. aasta mais toimunud vägivaldsetes rünnakutes, või kui Serbia ametivõimud ei soovi teha täielikku koostööd; kutsub sellega seoses komisjoni üles külmutama Serbiale ühinemiseelse abi rahastamisvahendi (IPA III) raames eraldatud rahalised vahendid, kui uurimise tulemused näitavad, et Serbia riik oli nende rünnakutega otseselt seotud; kutsub nõukogu üles võtma sihipäraseid piiravaid meetmeid, sealhulgas, kuid mitte ainult, varade külmutamist ja reisikeeldu, Kosovo põhjaosa destabiliseerivate osalejate ja peamiste organiseeritud kuritegevuse võrgustike juhtide vastu; kutsub sellega seoses nõukogu üles järgima Ameerika Ühendriikide eeskuju ja kehtestama Milano Radoičići vastu sihipärased meetmed;
5. mõistab teravalt hukka Serbia armee sõjalise kohaloleku suurendamise Kosovoga piirnevatel aladel; võtab teadmiseks olulise sammu, mida kujutab endast Serbia vägede osaline väljaviimine Kosovoga piirnevatelt aladelt; kutsub Serbiat üles hoiduma tulevikus sellisest korduvast olukorra eskaleerimise muustrist ja käituma täielikus kooskõlas Kumanovo lepinguga; kutsub Serbiat üles suurendama jõupingutusi, et leevendada pingeid, mis on tingitud tema sõjalise kohaloleku suurendamisest; kutsub sellega seoses Serbiat üles viima Kosovoga piirnevatelt aladelt välja kõik eesmised tegevusbaasid, sealhulgas sellise varustuse nagu õhutorjesüsteemid ja suurtükiväeüksused, hoiduma edaspidi ebaproportsionaalsest sõjaliste jõudude paigutamisest piirkonda ning lõpetama Kosovo põhjaosa terrorirühmituste toetamise;
6. rõhutab, et selline agressiivne sõjaline käitumine koos radikaliseerunud poliitiliste sõnumitega Serbias ning tugevad märgid Serbia riigi osalemisest hiljutises poliitilises vägivaldas Kosovos põhjaosas näitavad, et Serbia valitsus järgib Kosovo ja tema läänepartnerite suhtes väga ohtlikku, kuid järjekindlat poliitikat;
7. mõistab teravalt hukka 2023. aasta mais KFORi sõdurite, Kosovo politseiametnike ja ajakirjanike vastu toime pandud vägivaldsed rünnakud; kutsub asjaomaseid ametiasutusi üles tooma kõik nende kohutavate rünnakute toimepanijad kohtu ette;
8. kutsub KFORi üles koostama Põhja-Kosovos ohjeldamiskava koos usaldusväärsete elementidega, mis võiksid hoida ära olukorra edasise eskaleerumise; väljendab heameelt selle üle, et Ühendkuningriik lähetas Kosovosse KFORi tugevdamiseks 200 sõdurit, ning nõuab tungivalt, et ELi liikmesriigid lähetaksid riiki viivitamata täiendavaid vägesid; väljendab suurt heameelt NATO otsuse üle varustada KFORi raskema relvastusega, et anda talle suurem lahingujõud; nõuab tungivalt, et NATO tagaks, et KFORil oleks õiged võimed jälgida tähelepanelikult kogu Kosovo põhjaosa ja teostada piirkonnas pidevat järelevalvet, tagamaks et mis tahes poolsõjaväelised sissetungid, rünnakud ja tegevused või Kosovo õiguskaitseametnike röövimise katsed avastatakse kohe ja väga varajases etapis; nõuab, et EL ja selle liikmesriigid suurendaksid veelgi EULEXi üksusi kohapeal, eelkõige Kosovo põhjaosas, ning tugevdaksid vajaduse korral ajutiselt oma rolli julgeolekuküsimustele reageerijana Kosovo põhjaosas;
9. võtab teadmiseks asjaolu, et Serbia pidas kõigi ohvrite mälestuseks rahvuslikku leinapäeva; peab äärmiselt kahetsusväärseks, et kolme surnud terroristi kujutati

kangelastena, kes võitlesid serblaste eest, mis on piirkonnas oluliselt suurendanud poliitilisi pingeid;

10. nõuab organiseeritud kuritegevuse vastase rahvusvahelise ning Serbia ja Kosovo piiriülese koostöö suurendamist; peab kahetsusväärseks, et selliste juhtumite uurimisel ja nende eest vastutusele võtmisel on tehtud vähe edusamme; väljendab muret keerulise olukorra pärast võitluses organiseeritud kuritegevusega Kosovo põhjaosas, kus kuritegelikud jõugud jätkavad tegevust, mis kahjustab Kosovo elanike elu ja tulevikuväljavaateid põhjapoolsetes omavalitsustes; väljendab muret tõendite pärast, mis seovad Kosovo põhjaosa ja Serbia vägivaldsed kuritegelikud rühmitused Serbia riigiga; nõuab nende murede käsitlemiseks põhjalikku uurimist; kutsub KFORi ja EULEXi üles viima Kosovo põhjaosas läbi korrapäraseid ühiseid julgeolekuhindamisi, et hinnata julgeolekuolukorda ja keskenduda rohkem organiseeritud kuritegevuse olulisele rollile selles piirkonnas toimuvates arengutes;
11. taunib asjaolu, et Belgradi kohus lükkas tagasi Belgradi peaprokuratuuri palve pidada Milan Radoičić tema põgenemise ohu tõttu kinni, arvestades, et Radoičić võttis vastutuse 24. septembri 2023. aasta rünnaku korraldamise eest; väljendab sügavat muret selle pärast, et kõiki neid, kes vastutavad rünnaku eest Banjskas, ei pruugita kohtu alla anda;
12. kutsub Serbiat ja Kosovot üles mõistma hukka kõik vägivalla vormid ja provokatsiooniaktid, nõudma vaoshoitust ja lõpetama viivitamatult igasuguse tegevuse, mis võib pingeid veelgi teravdada; kutsub Serbiat ja Kosovot üles hoiduma ühepoolsest tegevusest, mis võib õhnestada rahu ja stabiilsust piirkonnas, ning tegema selle asemel aktiivselt tööd vaidluste rahumeelseks lahendamiseks ELi vahendatava dialoogi kaudu; mõistab hukka 24. septembri 2023. aasta tõsise rünnaku käsitlemise Serbia ametivõimude poolt, sealhulgas nende soovimatuse uurimises koostööd teha, nende rolli rünnaku kohta propaganda levitamisel, toimepanijate ülistamise ja nende poliitilise toetamise, leebe suhtumise rünnaku korraldajatesse ja toimepanijatesse, mis lõppes neile koguni varjupaiga pakkumisega, Serbia juhtide poolt kriisi ajal kasutatud retoorika ja nende katsed Kosovot destabiliseerida; nõuab, et nõuetekohaselt uuritaks kõiki etnilise päritoluga seotud rünnakuid kogu Kosovos, sealhulgas rünnakuid Bistrica sillale ja Štrpces õigeusu jõuluõhtul;
13. toetab Kosovo ja Serbia suhete normaliseerimist; kordab oma üleskutset Serbiale ja Kosovole osaleda Belgradi ja Priština dialoogis heas usus ja kompromissi vaimus, et saavutada edasise viivituseeta oma suhete normaliseerimiseks terviklik ja õiguslikult siduv kokkulepe, mis põhineb vastastikuse tunnustamise põhimõttel ja vastab rahvusvahelisele õigusele; kutsub asjaomaseid pooli üles muutma dialoogi kodanikesksemaks; kutsub Euroopa välisteenistust üles eraldama ELi vahendatud dialoogile rohkem vahendeid;
14. nõuab, et EL tugevdaks oma rolli Serbia ja Kosovo dialoogi vahendajana ja Lääne-Balkani riikides üldiselt ning pakuks välja uue, uuendusliku ja tasakaalustatud käsituse pooltevahelisele vahendamisele, et ületada praegune ummikseis, võttes arvesse 24. septembri 2023. aasta rünnaku pöördelisi tagajärgi ja asjaolu, et usaldus protsessi vastu

tuleb taastada;

15. nõuab eelkõige tungivalt, et komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Josep Borrell ning Belgradi ja Priština dialoogi ja muude Lääne-Balkani piirkondlike küsimuste ELi esindaja Miroslav Lajčák vahendaksid seda dialoogi proaktiivselt ja annaksid Euroopa Parlamendile hiljemalt 2023. aasta lõpuks aru Serbia ja Kosovo dialoogis osalemise, sellekohaste meetmete ja eesmärkide saavutamise kohta; toonitab, et suhete normaliseerimine on mõlema riigi ELi liikmesuse suunas tehtavate edusammude jaoks väga oluline; tuletab meelde, et suutmatust võtta suhete normaliseerimiseks konstruktiivseid ja heal usul põhinevaid meetmeid mõjutab nende riikide ühinemist ELiga; nõuab, et EL võtaks ühinemiseelse abi raames meetmeid nende suhtes, kes kokkuleppeid ei järgi;
16. kutsub nii Serbiat kui ka Kosovot üles täielikult rakendama 27. veebruari 2023. aasta Brüsseli lepingut ja 18. märtsi 2023. aasta Ohridi lepingut ning kõiki varasemaid lepinguid ning tegema seda tõeliselt ja heas usus; peab kahetsusväärseks, et Serbia on keeldunud Brüsseli ja Ohridi lepingutele alla kirjutamast; kutsub Euroopa välisteenistust ja komisjoni üles suurendama pingutusi, et tagada nende lepingute tulemuslik rakendamine, sealhulgas Kosovo serblaste esindajate tagasipöördumine Kosovo institutsioonidesse; kutsub Kosovot üles looma vastavalt 2013. ja 2015. aasta Brüsseli lepingutele, Kosovo põhiseadusele ja Kosovo konstitutsioonikohtu 2015. aasta otsusele ilma edasise viivitusega serblaste enamusega kohalike omavalitsuste liidu/ühenduse; on veendunud, et lõplik ja terviklik lahendus parandab koostööd, stabiilsust ja heaolu piirkonnas laiemalt; rõhutab, et 24. septembri 2023. aasta rünnak ei tohiks olla ettekäändeks, et juhtida tähelepanu suhete normaliseerimiseks peetavalt dialoogilt kõrvale; tunnistab, et Serbia peab oma negatiivse rolli tõttu 24. septembri 2023. aasta sündmustes tegema pingutusi, et oma usaldusväärsus dialoogi pidamisel taastada; rõhutab, kui oluline on Belgradi ja Priština dialoog ELi kui usaldusväärse osaleja rolli jaoks selle piirkonna välispoliitikas;
17. peab kahetsusväärseks, et Serbia on taasalustanud oma Kosovo mittetunnustamise kampaaniat; kutsub Serbiat üles hoiduma katsetest isoleerida Kosovot rahvusvaheliselt areenilt, tehes kampaaniat selle riigi mittetunnustamiseks; peab äärmiselt kahetsusväärseks Serbia vastuseisu Kosovo liikmesusele Euroopa Nõukogus, millega rikutakse selgelt 27. veebruari 2023. aasta Brüsseli lepingut; nõuab tungivalt, et Serbia hoiduks kooskõlas oma rahvusvaheliste kohustustega ähvardustest või jõu kasutamisest;
18. peab kahetsusväärseks, et Serbia erakonnad ergutavad õigusasutusi boikoteerima; mõistab hukka 23. aprillil 2023. aastal toimunud Põhja-Kosovo kohalike valimiste boikoteerimise peamise Põhja-Kosovo etniliste serblaste erakonna Srpska Lista poolt ning serblastest opositsioonipoliitikute hirmutamise; peab kahetsusväärseks Kosovo valitsuse nõudmist jätta põhjapoolsetes haldusüksustes linnapeadeks Kosovo albaanlaste kogukonda kuuluvad kodanikud, hoolimata väga madalast valimisaktiivsusest, kuna nende vähenenud legitiimsus takistab Kosovo albaanlaste ja serblaste kogukondade lepitus- ja integratsiooniprotsessi;
19. rõhutab, et endiselt on väga oluline korraldada Kosovo põhjaosa neljas omavalitsuses

ennetähtaegsed kohalikud valimised, et aidata leevendada pingeid, ning julgustab ametivõime tagama kõigi erakondade täieliku osalemise vabadel, õiglastel, demokraatlikel ja rahumeelsetel valimistel; kordab, et Serbia peab ka avalikult võtma kohustuse võimaldada Kosovo serblastel valimistel osaleda, kuna Srpska Lista on oma tingimusteta osalemisest juba teatanud;

20. kutsub Kosovo serblasi üles pöörduma tagasi Kosovo institutsioonide juurde ja hoiduma kohapeal pingete edasisest teravdamisest ning julgustab Kosovo valitsust oluliselt suurendama pingutusi nende taasintegreerimiseks, kuna algatused serblaste kogukonna kaasamiseks Kosovo poliitilistesse, sotsiaalsetesse ja majandusstruktuuridesse on endiselt väga piiratud; kinnitab veel kord, et leppimine ja serblaste kogukonna kaasamine Kosovos on riigi stabiilsuse tagamiseks ning Priština ja Belgradi suhete normaliseerimiseks ELi vahendatud dialoogi raames hädavajalik; kordab oma üleskutset Kosovo ametivõimudele parandada põhjapoolsetes haldusüksustes sisedialoogi Kosovo serblaste sõltumatute kodanikuühiskonna organisatsioonidega, et suurendada usaldust ja hõlbustada Kosovo serblaste igapäevaelu;
21. peab kahetsusväärseks negatiivseid meetmeid, mida nõukogu on Kosovo suhtes võtnud, ja nõuab nende võimalikult kiiret tühistamist; nõuab tungivalt, et komisjon ja nõukogu säilitaksid kõrgetasemelise kontakti Kosovo presidendi ja valitsusega; kutsub komisjoni üles koostama ja esitama aasta lõpuks läbipaistvat ja kaugelevaatavat tegevuskava Kosovo integreerimise kohta;
22. on jätkuvalt väga mures destabiliseeriva mõju pärast, mida president Vučići juhitud Serbia ametivõimud kogu piirkonnale avaldavad; rõhutab oma vankumatut toetust Serbia kodanikele nende võitluses Euroopa ja demokraatliku tuleviku eest; peab kahetsusväärseks, et mõned Serbia juhtkonna poliitikameetmed ei lase täituda Serbia kodanike soovil, et nende tulevik oleks Euroopas;
23. kutsub komisjoni üles tegutsema suhete normaliseerimise protsessis erapooletu vahendajana ja vältima Serbia suhtes järeleandmispoliitikat; väljendab muret komisjoni hääleka kriitika puudumise pärast, hoolimata sellest, et Serbia ei järgi ELi Venemaa-vastaseid sanktsioone ning tema juhid peavad endiselt ja sageli kõrgetasemelisi kohtumisi Venemaa ametivõimudega, sealhulgas Venemaal, riigis on hakatud demokraatiast taganema ega ole tehtud edusamme ELiga seotud reformide elluviimisel, ning hoolimata Serbia poliitika destabiliseerivast mõjust kogu piirkonnale;
24. kutsub Serbia ametivõime, kõrgetasemelisi poliitilisi esindajaid ja ametnikke üles hoiduma halvustavast keelekasutusest seoses ELi vahendatud läbirääkimisprotsessi, ELi Lääne-Balkani poliitika ja ELi üldise laienemisprotsessiga, kuna selline käitumine võib vähendada üldsuse toetust ELi poliitikale ja ELi laienemisele üldiselt;
25. kutsub Serbia ametivõime ja meediat üles hoiduma kosovlaste vastu suunatud vaenukõnest ja valede levitamisest nn etnilise puhastuse ja pogrommide kohta Kosovos, mille kohta puuduvad tõendid; kutsub Serbia rahvusassambleed üles lõpetama vaenu õhutava keelekasutuse; toetab Euroopa Parlamendi kaasvahendatud parlamentaarset dialoogi Serbias kui vahendit dialoogi pidamiseks ja reformiga seotud olulistest küsimustest konsensuse saavutamiseks;

26. tuletab meelde, et Kosovo viisanõude kaotamise leping ei ole ega tohiks olla seotud dialoogiga ning peaks jõustuma hiljemalt 1. jaanuaril 2024;
27. mõistab hukka Venemaa jätkuvad katsed Lääne-Balkani riikidele, eriti Serbiale ja Kosovole mõju avaldada, kasutades selleks ära kultuurilisi, etnilisi ja usulisi lahkkelisid ning destabiliseerides demokraatiat pooldavaid jõude; nõuab täielikku selgitust Venemaa võimaliku rolli kohta Banjskas toimunud rünnakus;
28. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon Euroopa Ülemkogu eesistujale, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Kosovo ja Serbia presidendile, valitsusele ja parlamendile ning NATO juhitud Kosovo rahuvalvejõududele.